

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding hbo-bachelor Opleiding tot leraar Basisonderwijs van de Hogeschool Utrecht

	Gegevens	
datum	30 april 2015	Naam instelling : Hogeschool Utrecht
onderwerp	Besluit accreditatie hbo-bachelor Opleiding tot leraar Basisonderwijs van de Hogeschool Utrecht (003806)	Naam opleiding : hbo-bachelor Opleiding tot leraar Basisonderwijs (240 ECTS)
uw kenmerk	OO&S/OP-IDJ/2014-1148	Datum aanvraag : 20 maart 2015
ons kenmerk	NVAO/20151135/AH	Graad opleiding : Bachelor of Education
bijlagen	2	Varianten opleiding : deeltijd en voltijd
		Locaties opleiding : Amersfoort, Utrecht
		Datum goedkeuren panel : 2 juni 2014
		Datum locatiebezoeken : 7 en 9 oktober 2014
		Datum visitatierapport : 12 december 2014
		Instellingstoets kwaliteitszorg : ja, positief besluit van 3 juli 2014

Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel.

De bacheloropleiding tot leraar Basisonderwijs van het Instituut Theo Thijssen (ITT) van Hogeschool Utrecht leidt leraren op voor het basisonderwijs. De opleiding is gevestigd op de locaties Utrecht en Amersfoort en biedt naast een voltijdprogramma, een vierjarig en een

Pagina 2 van 7 versneld deeltijdprogramma. Daarnaast verzorgt ITT in samenwerking met de opleiding Onderwijskunde van Universiteit Utrecht de academische lerarenopleiding primair onderwijs (ALPO). ALPO leidt op tot een universitair gevormde leraar basisonderwijs waarbij studenten twee bachelors verwerven, namelijk hbo-bachelor leraar basisonderwijs en wo-bachelor onderwijskunde.

Na de fusie van Domstad Pabo met de Pabo van Hogeschool Utrecht in 2010, is de opleiding begonnen met de implementatie van één nieuw Pabo-curriculum dat vanaf september 2014 is gestart in de propedeuse en het vierde studiejaar van de voltijd en de deeltijdopleiding op beide locaties Utrecht en Amersfoort. Het ontwerp van een curriculum voor de versnelde deeltijd en een nieuw curriculum voor ALPO start in 2014-2015.

Standaard 1. Beoogde eindkwalificaties

De opleiding baseert zich op de landelijke competenties die onder begeleiding van de Stichting Beroepskwaliteit Leraren (SBL) zijn opgesteld en op de landelijke kennisbases. Met vakgenoten en vertegenwoordigers vanuit het werkveld in o.a. de Opleidingsraad waarin vijftien regionale schoolbesturen zijn vertegenwoordigd en het Bovenschools Opleiding in de Scholen (BOIS)-overleg, heeft de opleiding regelmatig contact over de actuele eisen die aan een startende leraar basisonderwijs worden gesteld.

De opleiding heeft een duidelijke eigen visie op het leraarschap opgesteld die zij heeft uitgewerkt in een nieuw opleidingsprofiel dat ten grondslag ligt aan het gezamenlijke curriculum voor de beide locaties. Met de drie kernpunten - de leraar is een reflectieve practitioner, verzorger van passend onderwijs en staat midden in de maatschappij – sluit de opleiding goed aan bij de eisen en wensen die de actuele beroepspraktijk stelt aan de (beginnende) leraar.

Een sterk punt acht het panel in dit kader ook de aandacht die de opleiding besteedt aan bildung (kleine letters) en normatieve professionalisering.

Eveneens sterk is de eigen positionering van de ALPO binnen ITT. De ALPO onderscheidt zich duidelijk van de 'reguliere' bacheloropleiding Opleiding tot leraar Basisonderwijs door een universitair gevormde leraar op te leiden die extra expertise inbrengt in de scholen, zodat de scholen hun professionaliteit in curriculumontwikkeling, in onderwijs op maat en in onderzoek vergroten. Maar beide opleidingsroutes versterken elkaar ook. Dit komt o.a. tot uiting bij de verdere aanscherping van de onderzoekslijn en het leggen van een verbinding met de beroepspraktijk en het werkplekleren.

Internationale oriëntatie is geen expliciet onderdeel van de SBL-competenties, maar komt binnen het opleidingsprogramma wel aan de orde bij het behandelen van de generieke kennisbasis: kennis van internationale onderwijsystemen.

Daarnaast legt de opleiding de nadruk op de internationale dimensie in de dagelijkse beroepsbeoefening: omgaan met diversiteit en de invulling van wereldburgerschap.

Het ontwikkelen van een onderzoekende houding en onderzoeksvaardigheden voor het kunnen uitvoeren van praktisch georiënteerd onderzoek hebben een belangrijke plek in de opleiding. De opleiding heeft voor het nieuwe curriculum een aparte eindkwalificatie 'onderzoek' geformuleerd en is hierover in gesprek met het werkveld (de Opleidingsraad) en UU. Dat is een goede zaak.

Pagina 3 van 7 Het panel is op grond van bovenstaande sterke punten (oriëntatie op bildung en accent op onderzoek) van oordeel, dat de opleiding een 'goed' verdient voor deze standaard.

Standaard 2. Onderwijsleeromgeving

Het panel is van oordeel, dat de opleiding tot leraar Basisonderwijs van ITT een zeer praktijkgerichte opleiding is, die verzorgd wordt door een ruim gekwalificeerd team. Studenten zijn tevreden tot zeer tevreden over hun docenten, over hun inhoudelijke deskundigheid, praktijkervaring en de begeleiding die zij bieden.

Sterke elementen zijn de duidelijke uitwerking van de competenties in kern- en deeltaken met indicatoren op vier verschillende niveaus, het werkplekleren in de scholen van de Academische Opleidingsschool (AOS) en de andere scholen waarmee de opleiding een samenwerkingsverband heeft, de gedegen opzet van het nieuwe curriculum waarin alle goede elementen van beide pabo's (Domstad en Hogeschool Utrecht) ingepast worden. Ook de aandacht voor een onderzoekende houding en onderzoek doen, de onderzoeksomgeving en het krachtige lectoraat Geletterdheid dat in samenwerking met de basisscholen, de docenten en studenten belangwekkende zaken oplevert over het opbrengstgericht werken bij lezen, zijn sterke punten. Het lectoraat is daadwerkelijk in basisscholen actief.

De internationale dimensie krijgt in de staande programma's al aandacht en zal op basis van het ITT internationaliseringsbeleid een duidelijke plek krijgen in het nieuwe curriculum.

De rol van de docent als opleider van studenten i.c. de gezamenlijke opleidingsdidactiek binnen het nieuwe curriculum mag nog beter doordacht worden en gefundeerd met theorie. Dit moet de opleiding dan ook koppelen aan normatieve professionalisering en bildung. Het lectoraat Normatieve Professionalisering kan hierin een rol vervullen.

Het programma van de ALPO zit goed in elkaar en zorgt ervoor dat de studenten zowel een bekwame startende leerkracht kunnen worden als een onderwijskundig expert met toegevoegde waarde voor de (ontwikkeling van de) basisscholen.

Het panel heeft geconstateerd dat de 'gewone' pabo en de ALPO steeds meer elkaars expertise benutten. Zo leert de reguliere pabo van de ALPO waar het gaat om de theoretische onderbouwing en het schrijven van (korte) stukken en neemt zij literatuur van de ALPO over in het nieuwe curriculum en de ALPO benut de invulling van het werkplekleren van de reguliere pabo.

De opleiding besteedt veel aandacht aan de kwaliteit van de instromende studenten. Zo biedt de opleiding een voltijd en deeltijdvariant, een versnelde opleiding en een academische pabo (ALPO) en sluit hiermee goed aan bij de verschillen tussen de studenten in cognitief niveau, vooropleiding en ervaring.

De voorzieningen zijn prima op orde. In dit verband mag de digitale leeromgeving HUBl (Hogeschool Utrecht Blended Learning) hier niet onvermeld blijven. Alle betrokkenen zijn zeer enthousiast over het gebruik hiervan met name over de structurering van de studie-informatie, de mogelijkheid hoorcolleges terug te zien, en de mogelijkheid tot het maken van een goede (week)planning.

Gelet op de hierboven genoemde sterke elementen in het programma, de gedegenheid waarmee ITT het nieuwe gezamenlijke curriculum opzet en inhoud geeft, de betrokkenheid van het werkveld en de studenten daarbij, het sterke ALPO programma, het deskundige personeel, komt het panel tot het oordeel 'goed' voor deze standaard.

De opleiding toetst op een valide, betrouwbare en inzichtelijke wijze. De opleiding heeft een duidelijk toetskader, toetsplan en toetsprogramma in uitvoering. In het studiemateriaal heeft de opleiding inzichtelijk gemaakt op welk beheersingsniveau de betreffende (deel)competentie(s) getoetst worden. Ook maakt zij inzichtelijk wat de leerdoelen, de toetscriteria, de norm, de wegingsfactor en cesuur zijn bij de beoordeling.

De beoordelingsformulieren met de rubrics, het werken met meer-ogen bij het toetsen en beoordelen, het betrekken van externe examinatoren bij de beoordeling, de controle die de Instituutsexpertgroep Toetsen en Beoordelen (IETB) uitvoert op de kwaliteit en de normvindingsbijeenvakomen acht het panel sterke punten.

De examencommissie voert haar taak stevig uit en weet wat er nog moet gebeuren.

Het panel is op basis van de beoordeelde eindwerken en naar aanleiding van hetgeen het van de vertegenwoordigers vanuit het werkveld en van de alumni heeft gehoord, van oordeel dat de afgestudeerden de opleiding met voldoende niveau verlaten. Uit de portfolio's en de onderzoeksverslagen is gebleken dat de studenten de vereiste competenties- waaronder die rondom een onderzoekende houding en onderzoek doen - op eindniveau hebben ontwikkeld en dat zij in staat zijn een eigen visie op onderwijs te geven, onderbouwd met theorie. De navolgbaarheid van hun reflectie kan nog meer aandacht krijgen: hoe zijn zij tot deze specifieke conclusie gekomen.

Bijzondere vermelding verdienen de afgestudeerden van de ALPO. Zij hebben in hun thesis i.c. onderzoeksartikel aangetoond een stevige, theoretisch onderbouwde visie te hebben op onderwijs. Het niveau van de ALPO afgestudeerden is goed en het is belangrijk deze studenten te behouden voor het onderwijs.

Het panel beoordeelt het gerealiseerde niveau van de afgestudeerden als voldoende. Omdat voor het panel het gerealiseerde niveau zwaarder weegt dan het als adequaat te kwalificeren toetssysteem van de opleiding, komt het tot een eindoordeel 'voldoende' voor deze standaard.

Algemene conclusie:

Het panel is van oordeel, dat de opleiding tot leraar Basisonderwijs van ITT een zeer praktijkgerichte opleiding is, die er in nauwe samenwerking met het werkveld op een gedegen wijze voor zorgt dat de studenten zich kunnen ontwikkelen tot voor het basisonderwijs waardevolle startende leerkrachten. De ALPO studenten verdienen hierbij bijzondere vermelding.

Het panel beoordeelde de standaarden 1 en 2 met een 'goed' en standaard 3 met een 'voldoende'. Op grond hiervan en gelet op de beslisregels van de NVAO, komt het panel tot het overall oordeel 'voldoende' voor deze pabo.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel.

Pagina 5 van 7 **Besluit**

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Hogeschool Utrecht te Utrecht in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 7 april 2015 naar voren te brengen. Bij e-mail van 13 april 2015 heeft de instelling laten weten geen opmerkingen te hebben.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de hbo-bachelor Opleiding tot leraar Basisonderwijs (240 ECTS; varianten: deeltijd, voltijd; locaties: Amersfoort, Utrecht) van de Hogeschool Utrecht te Utrecht. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 30 april 2015 en is van kracht tot en met 29 april 2021.

Den Haag, 30 april 2015

De NVAO
Voor deze:

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Ann Demeulemeester', written over a horizontal line.

Ann Demeulemeester
(vicevoorzitter)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Standaard	Formulering Standaard	Beoordeling door het panel
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	deeltijd / voltijd Goed
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	Goed
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	Voldoende
Eindoordeel		Voldoende

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende, voldoende, goed of excellent.

Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Pagina 7 van 7 **Bijlage 2: panelsamenstelling**

- Drs. R.B. van der Herberg, (voorzitter), is partner bij Hobéon en heeft ruime ervaring met audits voortgezet en hoger onderwijs; voorheen schoolleider van een grote onderwijsorganisatie in het voortgezet onderwijs;
- Dr. G. Geerdink, (lid) associate lector 'Seksediversiteit in het onderwijs' werkzaam binnen het Kenniscentrum Kwaliteit van Leren van de Faculteit Educatie, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN);
- J.G. Christiaanse, (lid) is sinds 2010 projectleider ExpertisePunt Ouderbetrokkenheid Cedin en landelijk coördinator regionale aanpak ouderbetrokkenheid; voorheen (meerscholen) directeur en leerkracht op diverse scholen voor primair onderwijs;
- E. Geus, (student-lid) is vierdejaars student aan de Universitaire Pabo van Amsterdam die wordt verzorgd door de Hogeschool van Amsterdam en de Universiteit van Amsterdam.

Het panel werd ondersteund door G.C. Versluis, secretaris (gecertificeerd).